

A HTMT HÍREI

MTÜ 22. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia (VMTDK)

A 2002 óta évente megszervezett Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia (VMTDK) Kárpát-medencei hatókörű, magyar nyelvű tudományos diákköri mozgalom, amelyben 100-150 hallgató vesz részt új kutatási eredményeivel a mintegy 50 tagú, nemzetközi tudományos bizottság aktív részvételével. A VMTDK-án eddig 2600 kutatási eredményt mutattak be. [...] A VMTDK minden tudományterületet és művészeti ágat felölel. A rendezvényen kiosztják a szekció első díjakat, a különdíjakat és a Kristálygömb Díjat. [...] A tudományos konferencia 2023. november 23. - 10.00 / 2023. november 26. - 14.00 óra között, az Újvidéki Egyetem, Rektorátusán, valamint Mezőgazdasági Karán lesz megszervezve (Újvidék, Szerbia). A részletes keretprogram...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ Kötetbemutató: Hazánk, a Kárpát-medence társadalma a nemzeti atlasz térképeinek tükrében

Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet a Muravidéki Magyar Tudományos Társaság valamint a Nemzetiségi Kutatóintézet Lendvai Kutatócsoport közös szervezésében kerül sor 2023. november 20. 17.00-19.00 óra között a Nemzeti Atlasz Kárpát-medence társadalma című kötet bemutatójára. Az esemény helyszíne a Lendvai Bánffy Központ (Szlovénia). [...] Kocsis Károly, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja több tucat színes térképpel mutatja be Magyarország Nemzeti Atlasza legutóbbi (Társadalom) kötetét. A múlt feltárását követően az előadó egyrészt a népességgel és településekkel kapcsolatos főbb jellemzőket, térbeli folyamatokat ismerteti, másrészt olyan szintetizáló fejezeteket, témaköröket is bemutat, melyek a társadalmi és természeti környezet összefonódását, kölcsönhatásait is elemzik...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ Konferencia: A terep sokszínűsége a humán és társadalomtudományok kutatásaiban

Verbi Nyelvi Kutatóműhely szervezésében, Szabadkán kerül sor A terep sokszínűsége a humán és társadalomtudományok kutatásaiban című konferenciára. Az eseményen többek között az MTA külső köztestületének tagjai is előadnak: Raffai Judit, valamint Fehér Viktor: Az Al-Duna Műhely etnográfiai terepkutatásainak tanulságai; Vukov Raffai Éva: A terepkutatás lehetőségei a nyelvtudományban. [...] A konferenciára 2023. november 21. 12.00-14.00 óra között, az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karán kerül sor (Szabadka, Szerbia)...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ Benkő András 100 emlékkonferencia

A Benkő András 100 emlékkonferencia a jeles erdélyi zenetörténész születésének századik évfordulója alkalmából gyűjti egybe Benkő András egykori tanítványait, munkatársait és tisztelőit. [...] Előadások hangzanak el az erdélyi magyar zene történetének meghatározó eseményeiről, Bartók Béla romániai hangversenyének recepciójáról, a hazai Haydn-kutatásról, valamint az énekkari műveltség és az intézményes zeneoktatás témájában. A konferenciát az EME Erdélyi Zenetudományi Munkaközössége és a BBTE Református Tanárképző és Zeneművészeti Kara közösen szervezi, a helyszín a Kolozsvári Magyar Opera Bánffy Miklós Operastúdiójának terme (Kolozsvár, Románia). [...] Az emlékkonferenciára 2023. november 23. 09.00-18.00 óra között kerül sor...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Videó: Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

2023. októberi látogatásakor a SUMMA beszélgetéssorozat házigazdája, Pákai Enikő is vendégül láthatta Freund Tamás akadémikust, Széchenyi-díjas neurobiológust, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét. A beszélgetés az alábbi linken hallgatható meg...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Videó: Nagy-György Tamás, építőmérnök

A SUMMA beszélgetéssorozat legfrissebb adásában Pákai Enikő vendége Nagy-György Tamás okleveles építőmérnök, a Temesvári Műszaki Egyetem egyetemi tanára, a KAB Bánsági regionális munkabizottságának vezetője. A SUMMA sorozat a Román Televízió kolozsvári területi stúdiója és a Kolozsvári Akadémiai Bizottság együttműködésének keretében készül...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Gergely Viktória kapta az MAB-MTK Tudományos Díjat 2023-ban

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából az MTA Miskolci Területi Bizottsága MAB-MTK Tudományos Díjban részesítette Gergely Viktóriát, a SZMAT tagját, aki az ünnepi ülésen előadást tartott "Hol tartunk a szövegértésben?" címmel..." Forrás: SZMAT.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

A magyar nyelv napját méltatták a Rákóczi-főiskolán

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Átriumában gyűltek össze az intézmény diákjai és tanárai, hogy együtt ünnepelhessenek a magyar nyelv napja alkalmából. A főiskola központi rendezvényét a Filológia Tanszék Magyar Tanszéki csoportja, valamint a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont szervezte. A jelenlévőket Híres László Kornélia, a kutatóközpont vezetője, az MTA külső köztestületének tagja köszöntötte. Az idei program Magyar Sára nyelvész, a Partiumi Keresztény Egyetem tanára, szintén az MTA külső köztestületének tagjának előadásával indult..." Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Videó: A tudomány ünnepe a Rákóczi főiskolán

Hibrid formában tartotta meg a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Fodor István Kutatóközpontja és az intézmény Biológia és Kémia Tanszéke a Tudomány napi rendezvényét. [...] Az konferencián nem csak szervezőként, de előadóként is beszámolt kutatói eredményeiről Kolozsvári István, az MTA külső köztestületének tagja, aki a fehér golyák helyzetét mutatta be vidékünkön. [...] A videóban az eseményről Rác Béla, oktatási és módszertani rektor helyettes, valamint Kohus Erzsébet a Biológia és Kémia tanszék vezetője – mindketten az MTA külső köztestületének tagjai – is beszélnek az Magyar Tudomány hónapján a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán szervezett eseményekről..." Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

Irina Fariont elbocsátották a Lemberg Nemzeti Műszaki Egyetemről

Irina Farion volt parlamenti képviselőt elbocsátották a Lemberg Nemzeti Műszaki Egyetem ukrán nyelvi tanszékének professzori és tanári beosztásából. [...] Ugyanakkor Okszen Liszovij oktatási és tudományos miniszter megerősítette a Farion elbocsátásáról szóló információt a Twitteren. Mint megjegyezte, Ukrajnában a diákok a változások és átalakulások mozgatórugói. „A minisztérium álláspontja változatlan – az oktatási rendszerben nincs helye azoknak, akik nem osztják a méltóság értékét és nem tanúsítanak tiszteletet a katonák iránt. [...] 2018-ban egyik gondolatának hangot adva írta be a kárpátaljai magyarság köztudatába magát Irina Farion. Egyik felszólalásán – amelyről videó is készült – minősíthetetlen jelzővel illette az Ukrajnában élő kisebbségeket, és kutyákhoz hasonlította őket..." Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Továbbra is tüntetnek a gazdák

Nagyjából ugyanannyian, mint hétfőn, kedden is mintegy hatvan-hatvanöt traktorral vonultak ki tiltakozni az elégedetlen gazdák a Szabadka és Nagyfény közötti körforgalomhoz, amelyen áthalad a kelebiai határátkelőt az autópályával összekötő Y-elágazás is. [...] Damir Perčić, a Szabadkai Mezőgazdasági Termelők Egyesülete felügyelő bizottságának elnöke kiemelte, a minisztérium nem tartja magát a korábban ígértékhez és szófordulatokkal operálnak. [...] A homokbálványosi „Složni Pidikanci” egyesület gazdái elzárták a faluból Pancsovára vezető régi utat, és azt követelik a szerb kormánytól, hogy teljesítsék a gazdálkodók összes követelését. [...] Az újvidéki gazdák a további radikalizálódás jeleként a tiltakozás harmadik napján fokozták a blokádot. [...] Minden követelését teljesítettük a gazdáknak, amelyeket májusban átadtak, a mostani tiltakozás elpolitizált, így vélekedik a földművesek és állattenyésztők utcai tiltakozásáról az illetékes miniszter, Jelena Tanasković..." Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Országszerte egyre több közoktatási intézmény tiltja az okos telefonok használatát

Vajdaságban is számos helyről lehetett már olyan hírt hallani, hogy egyes iskolák tanulóinak az oktatás kezdete előtt le kell adniuk a telefonjukat, az okos készülékek pedig addig maradnak bezárva egy külön erre a célra kialakított szekrényében, amíg véget nem ér a tanítás. [...] Legutóbb a szabadkai Szent Száva Általános Iskolában döntöttek úgy, hogy betiltják a telefonok használatát az épületben és az iskolaudvaron is. A szabadkai Kizur István Általános Iskola még 2022-ben vezetett be korlátozást, a bajmoki Vuk Karadžić Általános Iskola pedig az év elején tiltotta be a mobiltelefonok használatát. [...] A mobil eszközök betiltásának helyességét

nem lehet egy egyszerű igennel vagy nemmel eldönteni, hiszen az iskolai mobilhasználat mellett és ellene is vannak racionális érvek, erősítette meg felvetésünket Pap Ágota pszichológus...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

A takarmánycirok lehet válasz az aszályra

A mezőgazdasági termelők és a szakemberek is azt tapasztalják, hogy változik a klíma. Egyre aszályosabbak a nyarak, az évtizedeken át termelt növények már alig érnek el említésre méltó hozamot. Váltani kell, szárazságtűrő növények magjainak kellene belekerülni a földbe. Magyarokanizsa önkormányzata kísérleti jelleggel arra kérte fel a vállalkozó szellemű termelőket, hogy próbálkozzanak meg a takarmánycirokkal. A tapasztalataikról tartottak szakmai beszélgetést szerdán Magyarokanizsán, a városházán. [...] A gazdákkal Vass Zoltán, a Községi Tanács mezőgazdasággal megbízott tagja beszélgetett el, aki elmondta: Hat gazdát tudtunk hozzásegíteni ahhoz, hogy a takarmánycirokot kipróbálja...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Bibliójátékok Óbecsén

Folyamatban az óbecsei Népkönyvtár által 13. alkalommal megszervezett Bibliójátékok elnevezésű vetélkedő, amelyet az általános iskolások és középiskolások részére szerveznek, magyar és szerb nyelven, hat-hat kategóriában. [...] Lovas Đijanta, az óbecsei Népkönyvtár igazgatónöje elmondta, hogy a vetélkedőre a résztvevőknek a korosztályuknak megfelelő könyvet kellett elolvasniuk...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Szilágyi lesz a házigazdája a magyar szórvány napja központi ünnepségnek

Vasárnap a nyugat-bácskai Szilágyin tartják a magyar szórvány napja vajdasági központi ünnepségét, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség, a helyi József Attila Művelődési Egyesület és a Dunatáj Egyesülés közös szervezésében. Sutus Áron, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnöke az ünnep jellegéről és üzenetéről az alábbiakat nyilatkozta: [...] Főként azt gondolom, hogy azt az örökség- és hagyományhűséget tudjuk megtanulni, amely révén, mint a Nyugat-, mint a Dél-Bácska, a Szerémség, az észak-, a közép- és a dél-bánsági szórvány, illetve sziget közösségek önszerveződnek. Sokatmondó az idei választás is, ami a központi ünnepség helyszínét illeti...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Odaítélték a művészeti díjakat

A Híd Irodalmi Díjat a zsűri Lovas Ildikónak a Szép Amáliák című regényéért és Maurits Ferencnek az Arcversek című verseskötetéért ítélte oda. A Forum Képzőművészeti Díj kitüntetettje Sagmeister Péity Laura festőművész. A Vajdasági Magyar Művészeti Díjban Sóti Szobonya Emőke zeneművész, zongoratanár részesül a bírálóbizottság döntése értelmében. [...] 2021 után ismét Lovas Ildikó kapta a Híd díjat...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Továbbra is moldáv nyelvet és irodalmat oktatnának Ukrajnában a román helyett

Bár a román fél bejelentése szerint a két állam között megállapodás született arról, hogy mostantól az Ukrajnában élő román kisebbség nyelve hivatalosan is a román, és nem a moldáv, más a helyzet a valóságban. [...] Marcel Ciolacu miniszterelnök szerda este az Antena 3 hírtelevízióban magyarázta el, milyen lépéseket tettek annak érdekében, hogy Ukrajnában a moldáv helyett a román nyelvet ismerjék el hivatalosan. [...] Az Ukrajnában élő románok képviselője arra kérte a kiadót, hogy állítsa le a tankönyvek nyomtatási folyamatát, tekintettel arra, hogy a közelmúltban magas rangú román és ukrán tisztségviselők tárgyaltak az ukrain román kisebbség hivatalos nyelvének kérdéséről...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Felmérés: Magyarország hátulról a harmadik a románok szimpátia felmérésében

Nőtt a román polgárok szimpátiája a nyugat-európai országok iránt, derül ki abból a felmérésből, amit az INSCOP Research készített a News.ro hírügynökség megbízásából 2023 október-novemberében. A felmérésnek az volt a célja, hogy megvizsgálja, egy tíz évvel ezelőtti szinthez képest, hogy változott bizonyos országok elfogadottsága a románok körében. [...] A reprezentatív mintán végzett felmérésből kiderül, Spanyolország (82,8%) és Olaszország (81,4%), a románok legnagyobb közösségeit befogadó országok foglalják el a szimpátiaversenyben az első és második helyet, [...] Magyarország esetében a válaszadóknak mindössze 39,7 százaléka vélte úgy, hogy pozitív érzések vannak benne a nyugati szomszéd országgal kapcsolatban. A 2013-as 29,3%-hoz képest...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Politológus: Az AUR ideológiájában az összes divatos nemzetközi konteó fellelhető piros-sárga-kékre festve

A politikai elemzők többször rámutattak, hogy a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) a különböző összeesküvés-elméleteknek a terjesztéséből kovácsolta össze magának a harmadik legnagyobb támogatottságot Romániában. A világvárvány idején masszívan tolták az oltásellenességet és minden más konteót, amely a covid időszakra jellemző volt, de a hagyományos családmódel veszélyeztetettségétől a készpénzekkel kapcsolatos összeesküvés-elméletekig minden narratíva fellelhető az AUR politikusainak a diskurzusában. [...] A Digi24 portál Cristian Párulescu elemző segítségével beazonosította a legfontosabb állításokat, amely köré felépül a román szélsőjobb eszmerendszere...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar kormánytámogatással épült új óvodát és bölcsődét avattak a Kolozs megyei Aranyosgyéresen

A magyar kormány támogatásával épült új, mintegy 25 kisgyereket befogadni képes óvodát és bölcsődét avattak csütörtökön a Kolozs megyei Aranyosgyéresen. [...] A csütörtöki avatóünnepségen Kolumbán Vilmos, az egyházkerület főjegyzője, püspök helyettes hangsúlyozta: az aranyosgyéresiek összefogással alkottak „maradandót...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Rodosz-konferencia: „Jövőnek lenni sem egyszerű”

A tudomány és a tudományos konferenciák teret adnak arra, hogy kutatók, tudósok gondolatokat cseréljenek, kapcsolatokat építsenek és a sokszor igen magányos kutatói munkát kicsit társaságiabbá tegyék. A Romániai Magyar Doktorandusok és Fiatal Kutatók Szövetsége (Rodosz) is ezen elvek mentén szervez konferenciát fiatal kutatóknak. Az idei, 15. alkalommal jelentkező esemény a Connecting the Dots (Összekapcsolni a pontokat) nevet kapta. [...] A hétfőn, a BBTE Főépületében 75 doktorandusz mutatta be tudományos kutatásának eredményét számos területen, az állam-és jogtudománytól a pszichológia és neveléstudományokon át a kommunikáció és újságírás szekciójáig...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Szakmai fórum Bálványoson

A hét végén Bálványosfördön zajlott a második Regionális Turisztikai Konferencia, amelyen főként három megye, Kovászna, Hargita és Maros több mint 200 turisztikai szereplője volt jelen. A globális trendeket és a turizmus helyi lehetőségeit szem előtt tartva a rendezvény fókuszában a kapcsolatépítés, a közös fejlődés és a kompetenciafejlesztés állt. [...] A három megye turisztikai egyesületeinek ügyvezető igazgatói külön-külön ismertették a megyék statisztikáit. A konferencia második napján kiemelt figyelmet kapott a spa, az egészség- és gyógy-turizmus...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Krecht Gyöngyvér Mária könyvbemutatója

Népes hallgatóság gyűlt össze kedd este Krecht Gyöngyvér Mária könyvbemutatójára a Bod Péter Megyei Könyvtár Gábor Áron-termében. A százhetvenöt oldalas, dokumentumértékű fényképekkel, korabeli plakátokkal gazdagon illusztrált könyv a szerző doktori dolgozatának könyvváltozata, a Diákszínjátszás a Székely Mikó Kollégiumban a kezdetektől a II. világháború végéig címet viseli és a Tinta Kiadó jelentette meg. Az est szervezője a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet volt. [...] Krecht Gyöngyvér Mária elmondta [...] Jákfalvi Magdolna és Ungvári-Zrínyi Ildikó – az MTA köztestületének külső tagja – egyetemi professzorok biztatták, hogy érdemes lenne jobban kutatni a diákszínjátszást...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Sikerés gyógyszerészek vallomása

A napokban a marosvásárhelyi magyar tannyelvű gyógyszerészképzés működésének 75. évfordulóját ünnepelték az alkalomra megjelent emlékkötettel, amely az utóbbi 15 év adataival egészíti a Gyógyszerészeti Kar korábban is jól dokumentált történetét. A november 10-i ünnepi rendezvényen hangzott el az a tanulságos beszélgetés is, amelyen a marosvásárhelyi kar néhány végzettje számolt be a gyógyszerészi pálya kínálatáról sokszínű lehetőségekről. A volt tanítványokkal Sipos Emese egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének tagja beszélgetett...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Balázs Imre József, irodalomtörténész

A román és magyar irodalom közti átjárásról, a műfordításokról, a magyar irodalomnak a román közegben visszhangzó hatásáról beszélt a Krónika megkeresésére Balázs Imre József költő, irodalomtörténész, az MTA külső köztestületének tagja, akinek november elején mutatták be két, román nyelvű könyvét Kolozsváron. [...] Balázs Imre Józseftől azt kérdeztük, hogy ha kicsit „madártávlatból” tekint a román-magyar, magyar-román műfordítás témájára. Azok közül a románra fordított művek közül, amelyek érzékelhető hatást váltottak ki a román közegben az utóbbi másfél évtizedben – Dragomán György, Bartis Attila, Bodor Ádám regényeire gondolok például –, többre is igaz, hogy a román olvasók számára is ismerős világot jelenítenek meg. „Egyre inkább az rajzolódott ki számomra, hogy a kulturális átjárások ebben a közegben jellemzően nem két pólus között zajlanak, hanem mindig sokszereplős játszmák...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Népvándorlás kori kamara kiállítás nyílik a Marosvásárhelyi várban

A Maros Megyei Múzeum Régészeti Osztálya november 16-án, csütörtökön 15 órakor a várban levő épületben nyitja meg Gepidae (Gepidák) címmel azt a kiállítást, amely bemutatja a Maros völgye kora népvándorlás kori leleteit. Kurátorok: Berecki Sándor, Dobos Alpár, akik mindketten az MTA külső köztestületének tagjai, valamint Gál Szilárd Sándor. [...] A kiállítás anyagáról bővebben Berecki Sándor tájékoztatót: A kiállításon láthatók lesznek Maroszentannán kiásott, gótokhoz kötődő leletek, a Maroscsapón, Malomfalván előkerült gepida hagyaték, illetve Mezőbándról felszínre hozott kora avar kori leletek. A kiállítás magját viszont a 2015-ben Nagyernyében, a kerülő út nyomvonalának leletmentésekor feltárt korai, V. századi gepida temető anyaga képezi...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Erasmus- és környezetvédelmi projektek a Bolyaiban

A Bolyai Farkas Elméleti Líceum nem véletlenül tartozik Erdély legjobb magyar iskolái közé. Diákjai számos versenyről hoznak el díjakat, és mind a kis érettségien, mind az érettségien jó eredményeket érnek el. Továbbá a Bolyai Farkas Elméleti Líceum számos versenynek adott otthont az elmúlt tanévben, és hasonló célkitűzéseik vannak az idei tanévre is, sorolja büszkén Hajdú Zoltán, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója, aki az iskolában futó további projektekről is beszélt: [...] Még júniusban hirdetett meg a minisztérium egy olyan projektet, amelyben általános és középiskolák vehetnek részt gyakornoki iskola címen. Ez azt jelenti, hogy a pedagógiai szakmára készülő egyetemisták gyakorlaton vehetnek részt...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kétnyelvű, koprodukciós színházi projekt segít az eligazodásban diákoknak Temesváron

Érdekes, provokáló előadással találkozhat a fiatal temesvári közönség; a két részből álló, Relatii.Reactii.Reflectii elnevezésű színházi projektet az aradi Ioan Slavici Színház kezdeményezte, és november közepétől kezdődően kerül bemutatásra – közölte a koprodukcióban részt vevő temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház. A kétnyelvű előadást egy hónapon át húsz alkalommal tíz temesvári középiskola diákjai előtt mutatjuk be. Az előadást beszélgetések követik...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Életet áldozó tanúságtételre emlékeztünk

Orbán László 2005 és 2008 között volt kolozsvári katolikus egyetemi lelkész; 2008 augusztusában az egyetemistákkal kirándulni volt a Duna-deltában, ahol fuldokló diák után ugrott, kimentette, de neki nem sikerült kijutni a hullámokból, és életét veszítette. Életét áldozó tanúságtételre emlékezve emléktáblát lepleztek le és áldottak meg szombaton a Katolikus Egyetemi Lelkészség (KEL) piarista templom melletti székházában. [...] Az emléktáblát megáldó László Attila főesperes-plébános felelevenítette meghatározó személyes emlékeit az életünkben annyira fontos csend emberéről. [...] A legszentebb áldozat főcelebránsa Holló László egykori egyetemi lelkész, az MTA külső köztestületi tagja, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológia Kar keretében működő Didaktikai Teológia Intézet igazgatója, [...] akivel több helybéli és más helységről érkezett pap koncelebrált...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Erdélyi költő és egyiptomi arab műfordító kapja a Balassi Bálint-emlékkardot

Fekete Vince költő és [...] veheti át a Balassi Bálint-emlékkardot 2024. február 14-én, Bálint napján Budapesten [...] A a Kézdivásárhelyen született 58 éves Fekete Vince babérkoszorús költő eddig tizenhét verseskötettel gazdagította a magyar irodalmat, tizennégy éve a Székelyföld című folyóirat szerkesztőjeként tevékenykedik...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Podcast: A Fico-kabinet elfogadta programnyilatkozatát, a nemzetiségek nem ígérnek semmi konkrétumot

„A szlovákok, a nemzeti közösségek és az ország más polgárai a 2023. szeptember 30-i demokratikus választásokon úgy döntöttek, – olvasható a 88 oldalas dokumentum első mondatában. A 60. oldalon található szövegrész az alkotmányra hivatkozva felsorolja a nemzeti közösségek jogait az országban. Majd a dokumentum az előző, 2016–2020 közötti Smer–SNS–Most–Híd-kormány idejében elért, a „nemzeti kisebbségek fejlődését” szolgáló támogatásokra hivatkozik, amelyekkel kapcsolatban „elkötelezi magát, hogy tovább javítja és tökéletesíti.” Kiemeli, hogy a nemzeti közösségek a társadalom részét képezik, kulturális értéket jelentenek, a történelmi örökség fontos részei. [...] A negyedik Fico-kormány nem ígér semmi konkrétumot a nemzeti kisebbségeknek, mindössze felsorolja az alkotmányban rögzített jogait. A kisebbségekre vonatkozó másfél oldalas fejezet a 88 oldalas dokumentum egyik legkevésbé konkrét része. [...] A kormány által tervezett intézkedések hogyan fognak hatni a nemzeti kisebbségi közösségekre azt Rigó Konráddal, a korábbi kulturális államtitkárral próbálta Tilajcsík Dóra megfejteni a csütörtöki Reggeliben...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Csehországba deportált magyarokkal és utódaikkal találkozott Zuzana Čaputová

Bevallom, nem tudtam, hogy ilyen tragikus következményei is voltak a törtéteknek, és hogy az embertelen körülmények halálos áldozatokat is követeltek, mondta Zuzana Čaputová, miután végighallgatta a Csehországba deportált magyarok visszaemlékezéseit a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában. A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma Felcsere otthonok című kiállítása a deportáltak történeteit mutatja be a pozsonyi Žižka utcában. [...] A helyiek 75 évet vártak egy ilyen látogatásra, és azt az elhurcoltak közül senki sem érthette meg, már csak az utódaik. [...] Úgy válogattak közülünk, mint a barmok közül – mesélték egybehangzóan a túlélők. [...] „Az akkori állam embertelenül bánt önökkel és az önök hozzátartozóival. A kollektív bűnösség elvét alkalmazta, ami teljességgel helytelen” – mondta Čaputová...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Megkedveltük a palackok visszaváltási rendszerét

Szlovákia 2022. január elsején vezette be a műanyag palackok és a fémdobozok visszaváltásának rendszerét, a betétdíjas rendszert. Több millió euró fordult már meg a gyűjtőpontokban, a rendszer várakozáson felül teljesít, csak ebben az évben, több mint 800 millió betétdíjas palackot váltottunk már vissza. [...] A rendszer bevezetése óta összesen, több mint 1,6 milliárd műanyag palackot és fémdobozt váltottak vissza. A visszaváltási arány 79 százalék körül mozog. 2023-ban ez a szám már elérte 89%-kot...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: 30 éve Szlovákiában: Tudomány

Arra a kérdésre keressük a választ, hogy milyen keretek között létezik a szlovákiai magyar tudományosság, milyen intézmények körül csoportosulnak a kutatók, létezik-e kisebbségi fizika, hogyan finanszírozzák a kutatásaikat az egyes műhelyek, hogyan állunk európai összehasonlításban, és mennyire tart lépést a tudomány a társadalom igényeivel. Az epizódban megszólalnak az MTA külső tagjai: Simon Attila, Mészáros András, valamint az MTA köztestületének külső tagjai: Szabó Pál, Bárczi Zsófia, Kerényi Éva, Albert Sándor, és mások: Csanda Gábor és Szeghy-Gayer Veronika...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Diák konferencia: A felvidéki magyar közösséget gazdagítják tudással a Kincskeresők

Rengeteg fiatal előadó érkezett az idei Galántán zajló Kincskeresők tudományos konferenciára. A diákok néprajzi, falutörténeti, személyismereti témákban kutatnak, de előkerültek már a modernebb előadások is. A teljesítményeket rangos szakmabeli zsűri értékeli. [...] A zsűri elnöke, Pék László, pedagógus, a Mentor TT mozgalom egyik létrehozója, tagjai Novák Veronika, a Vágsellyei levéltár volt igazgatója, tanár, levéltáros és Takács Mihály régész, a Galántai Honismereti Múzeum igazgatója...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Megemlékeztek az 1910-es ipolysági kanászhangversenyéről

Ipoly menti városban. Arról a zenetörténeti eseményről, amelyen Bartók Béla is részt vett, s amelyet – szabadon szárnyaltatva írói fantáziáját – Móra Ferenc A honti igricek című elbeszélésében idéz meg. A dudástalálkozó 113. évfordulóján tartott ipolysági rendezvényről az ottani Honti Múzeum és Simonyi Lajos Galéria igazgatója, Pálincás Tibor régész-történész, magáról a kanászhangversenyéről pedig Hála József néprajzkutató, muzológus és geológus nyilatkozott Korpás Árpádnak, a Pátria rádió Nappali című műsorvezetőjének...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Terrorista vagy szabadságharcos? A Hancsovszky forgatásán jártunk

Nyár végén Komáromban, a Monostori erődben zajlott annak a filmnek a forgatása, amely egy tornaljai fiatalember, Hancsovszky Béla 78 évvel ezelőtti tettét dolgozza fel. Egy olyan történettel, amely 1945 nyarán játszódik a gömöri kisvárosban, Tornalján, ahol egy 19 éves magyar fiú, Hancsovszky Béla a magyarelles csehszlovák intézkedések elleni tiltakozásként felrobbantotta a helyi csendőroros épületét...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Csütörtökön mutatják be a Jókai Színházban a Hapcikirályt, amely a társadalomnak is görbe tükröt állít

November 16-án mutatja be a Komáromi Jókai Színház Tasnádi István Hapcikirály című mesejátékát, amely Lázár Ervin azonos című, népmesei motívumokon alapuló meséje nyomán született. Lázár Ervin Hapcikirály című meséjéből Tasnádi István írt szellemes, könnyed színpadi játékot, mely ugyanakkor görbe tükröt tart a társadalmunknak is...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Kitüntették Nyitra megye jelentős eredményeket elért személyiségeit

Három olyan jelentős eredményeket elért személyiségre esett Nyitra megye vezetőinek a választása, akiket november 13-án a legfelsőbb megyei elismeréssel jutalmaztak. Branislav Becík, Nyitra megye elnöke a 2022-es év megyei kitüntetettjeinek a nagytapolcsányi járásbeli Nyitrabajna archeológiai lelete alapján mintázott bajnai plakettet adományozta. [...] Albert Sándor professzor, az MTA külső köztestületének tagja az oktatásügy, a művelődés terén elért eredményeiért, valamint Nyitra megye országos és külföldi képviseléséért részesült elismerésben...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)